

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2009

Organisationsnummer: 802000-6410

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds styrelse, organisationsnummer 802020-6410 avger härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2009-01-01–2009-12-31. Denna årsredovisning vänder sig till dig som är intresserad av Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds ekonomi och verksamhet under 2009. (Siffror inom parentes avser år 2008).

Förvaltningsberättelsens avgränsning

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds förvaltningsberättelse omfattar den verksamhet som utgår från riksförbundets kansli. I förvaltningsberättelsen redovisas verksamheten översiktligt. Viktiga händelser kopplade till ekonomin samt hur organisationens kapital under året har förvaltats redovisas också. Den ekonomiska redovisningen omfattar inte Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds läns- och lokalföreningar runt om i landet då dessa är egna juridiska personer. De medel som de lokala föreningarna bidragit med till den centrala verksamheten finns dock med bland intäkterna samt de medel riksförbundet bidragit med till den lokala verksamheten finns med bland kostnaderna.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds syfte och organisation

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är en ideell partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Förbundets uppgift är att bedriva aktiv samhällspåverkan och mobilisera medmänskligt stöd och engagemang. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund verkar för att stärka livssituationen för hjärt- och lungsjuka och deras anhöriga samt för att begränsa antalet personer som riskerar att drabbas i framtiden genom vår kärnverksamhet, trygghet - stödgemenskap, opinionsbildning och livsstilsförändringar. Förbundet är en folkrörelse organiserad i 161 lokalföreningar och 21 länsföreningar.

Därutöver är även Riksföreningen för hjärt/lungtransplanterade "Viking" ansluten till förbundet. Samtliga organisationsnivåer är egna juridiska personer med eget ekonomiskt ansvar. Kalenderår är verksamhets- och räkenskapsår. Högsta beslutande organ är förbundets kongress som sammanträder vart tredje år, nästkommande kongress sker under

2010. Kongressen utser ordförande, åtta ordinarie styrelseledamöter samt fyra ersättare. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds verksamhet redovisas regelbundet liksom hur anslagna ekonomiska medel används. Det sker genom årsrapporter, medlems-tidningen Status med sju nummer per år och via vår egen webbplats www.hjartlung.se. Förbundet har även ett 90-konto, vilket innebär att Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund uppfyller kraven som SFI, "Stiftelsen för insamlingskontroll", har på hur organisationen använder sina intäkter.

Verksamheten sker öppet och granskas dels av kongressens valda förbundsrevisorer samt auktoriserad revisor.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är en del av den svenska handikapprörelsen där en del av arbetet kanaliseras genom handikappförbundens samarbetsorganisation, HSO.

Därutöver har förbundet samarbete med de övriga nordiska ländernas hjärt- och lungorganisationer i NHL, Nordiska Hjärt- och Lungsjukas förbund. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är även medlem i två Europeiska paraplyorganisationer, en för hjärtfrågor, EHN, samt en för lungfrågor, EFA, för att kanalisera det europeiska samarbetet.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund grundades 1939 och är i dag Sveriges näst största handikapporganisation, sett till antal medlemmar. Vi är en allmännyttig ideell förening – religiöst och partipolitiskt obunden – öppen för alla som med tid, medlemskap eller pengar vill bidra till en bättre vård, omsorg och ett bättre liv för de människor och deras anhöriga som har hjärt- och/eller lungsjukdomar. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund arbetar dagligen med att hjälpa/lindra och förhindra människors problem kopplade till diagnoserna. Vi för de sjukas talan gentemot beslutsfattare och andra både i Sverige och utomlands. Vi har även bedrivit konkret hjälpverksamheten under tio år i de baltiska länderna och då särskilt i Lettland via vårt projekt "Patients to Patients". Vid utgången av 2009 var vi 43 437 (43 722) medlemmar. Vid årets slut fanns cirka 3 000 frivilliga medarbetare i 168 lokala föreningar runt om i landet.

Dessa medarbetare genomförde förutom det sedvanliga arbetet med att driva sina föreningar som förtroendevalda även som ledare för vår kärnverk-

samhet inom ”trygghet och gemenskap”, ”livsstilskolan” och ”opinionsbildning”. Inom dessa områden aktiverades nära 28 000 personer samt ytterligare 402 studiecirkel och diverse föreläsningar med drygt 8 500 deltagare, se sid 37 ff.

Vart tredje år hålls Kongressen som bland annat väljer förbundsstyrelsen, som mellan stämmorna är Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds högsta beslutande organ. Ingen kongress hölls 2009 då nästkommande kongress skall hållas 2010. Kongressen har förutom sedvanliga val av funktioner inom organisationen att fastställa verksamhetsinriktningen fram till och med nästkommande kongress.

Under 2009 har 5 (6) styrelsemöten ägt rum.

För en närmare presentation av styrelsen, besök www.hjart-lung.se/styrelsen.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds kansli 2009
Tjänstemannaorganisationen leds av förbundssekreterare Åke Hedin. Antal anställda under 2009 motsvarade 13 heltidstjänster samt en heltids projektanställd för våra nya hemsidor samt en timanställd för lokaltprojekt i Uppsala län. Under året flyttades kansliet till nya lokalen vilket också framkommer i not 10, materiella anläggningstillgångar. Kostnadsökningen som uppkom då består mestadels av inköp av kontorsutrustning.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

- Under 2009 har riksförbundet deltagit i och arrangerat Hjärtmånaden. Den fokuserar på vård-, behandling och rehabilitering av hjärtsjuka med så kallade rundabordssamtal med landstingspolitiker och med åhörare från föreningarna och allmänheten.
- Under 2009 har riksförbundet arbetat inom ramen för ett Arvsfondsprojekt med att utveckla långsiktig rehabilitering och stödjande gruppsamverksamhet för lungsjuka.
- Riksförbundet har under året varit verksamt i ett projekt som syftar till att fånga upp rökare och före detta rökare och att erbjuda dessa spirometriundersökningar som ett led i att upptäcka KOL på ett tidigt stadium. En rapport om KOL togs fram under året och utgör ett underlag för intressepolitiskt arbete för läns- och lokalföreningar.
- Utveckling av brukarinflytande i forskningen i samarbete med tre andra patientorganisationer.
- Medverkan i EU:s expertkonferens om hälsa och alkohol och i konferensen Europevent som fokuserar på hjärtprevention.
- Projekt för att bland annat kartlägga sambandet mellan livsstilsförändringar och hjärthälsa.

Ekonomi och resultat

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund använder pengarna på följande sätt.

För förbundet är ett riktigt bra resultat när vi har lyckats använda de medel vi disponerar över så att både människor med sjukdomar, deras anhöriga och de som räknas som riskpersoner för att utveckla någon av de sjukdomar förbundet tagit ett ansvar för verkligen får den hjälp och stöd de behöver.

För Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är det inte ett mål att samla pengar på hög. Det är först när de omsätts som de kan ge värdefull hjälp och göra nytta. Men samtidigt måste vi ha en reserv för att kunna stå starka även de kommande 70 åren och för att kunna garantera att vi kan fullfölja det långsiktiga arbetet.

Att mäta frivilligt engagemang i ekonomiska termer är möjligt menar vi.

Vid årets slut fanns uppskattningsvis 3 000 (3 000) frivilliga medarbetare i Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund, baserat på de rapporter och redovisningar vi erhåller från de lokala föreningarna. Utifrån Demokratiutredningen (SOU 1999:84) kan man anta att frivilliga i genomsnitt arbetar 140 timmar per år. Om det antagandet omsätts på Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund frivilliga ger det sammanlagt 420 000 frivilligtimmar.

Vid en värdering av varje frivilligtimme till 175 kronor (den värderade timkostnad som EU-programmet LEADER, EU:s stödprogram för landsbygdsutveckling, använder sig av för personer över 18 år) uppgår det ekonomiska värdet för frivilligarbetet inom Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund till 73 miljoner kronor om året.

Fonderna

Under året har våra två fonder, Forskningsfonden och Hjärt- och Lungsjukas fond erhållit 780 (759) tusen kronor i gåvor. Fonderna har delat ut 2874 tusen (2358). Av dessa medel har Forskningsfonden delat ut 2 499 tusen (2 190). Fonderna har därmed minskat i värde med 2 094 tusen.

Anm: För att även i framtiden kunna dela ut projekt- och verksamhetsstöd till forskningsprojekt beslutade förbundsstyrelsen 2010-02-24 att återföra 2 874 tusen till forskningsfonden.

Intäkter och kostnader

- De totala verksamhetsintäkterna och de finansiella intäkterna för Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund uppgick 2009 till 23,5 miljoner kronor (21,1).

- De samlade verksamhetskostnaderna uppgick till 18,8 miljoner kronor (19,1).
- Gåvointäkterna under 2009 uppgick till 4,9 miljoner kronor (3,5). Skillnaden beror i huvudsak på det ojämna inflödet av gåvor från testamenter. Enligt policyn för förbundet ska de gåvor som inkommer under året inte förbrukas innevarande år utan minst vara lika stort som årets överskott. Med andra ord om förbundet erhåller en miljon i gåvor skall årets resultat vara en miljon att överföra till nästkommande år.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är 90-kontoinnehavare och står under tillsyn av Stiftelsen för Insamlingskontroll, SFI, som kontrollerar att organisationer sköter sina medel på ett ansvarsfullt sätt och att pengar går till angivet ändamål utan oskäligen kostnader. För Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds del var gåvo-, medlems- och administrationskostnaderna år 2009 11 procent (14) av den totala årsintäkten, det vill säga betydligt lägre än de 25 procent som SFI tillåter.

De externa bidragen uppgick till 9,7 miljoner kronor (9,3). Den enskilt största bidragsgivaren var Socialstyrelsens stöd.

- Totalt uppgick kostnaderna för nationell verksamhet under året till 18,8 miljoner kronor (19,1), varav Arvsfonden genom ett projektbidrag bidrog med 1 miljon kronor (1).
- Totalt uppgick kostnaderna för internationell verksamhet till 121 000 kronor (94 000)

Kostnader inom respektive område

Verksamhetens kostnader är indelade i fyra områden:

- Verksamhetskostnader, projekt, hjärt- och lungsjukvårdsfrågor, studier, information/kommunikation omsatte 2009 8,5 miljoner (8,6 milj.)
- Administrationskostnaderna var i paritet med tidigare år 2,5 miljoner kronor (2,4 milj)
- Personalkostnaderna minskade något beroende på att personalen minskade från 14 till 13 trots avtalsrelaterade ökningsar. 7,7 miljoner kronor (8 milj.)
- Avskrivningar uppgick till 186 000 kronor (101 000 kronor).
- Resultatet från finansiella investeringar blev 3 160 tusen (-1101) not 8.

Disposition av årets resultat

Årets ekonomiska resultat före dispositioner visar ett överskott på 7,9 miljoner kronor (1,2).

Av under året inkomna medel från arv, ändamåls-

märkta insamlingar, reavinster och intäkter som ej är ändamålsbestämda har 3,6 miljoner kronor (1,2 milj) reserverats för användning under kommande år. Under året har 2,8 miljoner kronor (2,8 milj) använts av under tidigare år reserverade ändamålsmärkta medel (forskningsbidrag). Därutöver är kapitalavkastning inklusive reavinster på sammanlagt 2,8 miljoner kronor (1,2 milj) som del av årets överskott liksom 2,8 miljoner kronor (1,6 milj) av kapitalet.

Förbundets styrelse beslutade därför i februari 2010 att återföra 2,8 miljoner till Forskningsfonden som därmed åter uppgår till 21,5 miljoner (20,9).

Finansiell förvaltning

Förvaltningen sker i egen regi och styrs av en placeringspolicy som fastställts av förbundsstyrelsen. Syftet med placeringspolicyn är att ange regler och riktlinjer för den totala förvaltningen. Policyn ska fungera som vägledning i det dagliga arbetet för ansvariga personer inom förbundet.

Placeringspolicyn innehåller mål och principer för finansiellt risktagande. Policyn innehåller även etiska placeringsregler avseende vapen, mänskliga rättigheter, alkohol, tobak och distribution av pornografi där våra medel inte ska förekomma.

Av marknadsvärdet utgjordes 22 procent av aktieplaceringar och 78 procent av räntebärande (inkl. mixfonder) placeringar.

Mål och riskhantering

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund ska eftersträva en långsiktigt god avkastning på kapitalet, med ett balanserat risktagande och under iakttagande av placeringspolicyn. I syfte att uppnå riskspridning ska kapitalet vara en väl balanserad blandning av enskilda aktier, mixfonder och räntebärande värdepapper. En jämn och förutsägbar utdelning till verksamheten är av stor betydelse. Placeringar ska göras i tillgångar som är likvida. I ett längre perspektiv ska utdelningen till verksamheten vara på en sådan nivå att kapitalets värde motsvarar ett års omsättning.

Vid utgången av år 2009 uppgick det totala förvaltade kapitalets marknadsvärde till 54,5 miljoner kronor (48,7). Under året genomfördes ingen försäljning av värdepapper.

Marknadsvärdet översteg vid utgången av år 2009 det bokförda värdet med 2,6 miljoner (-2,8 miljoner). Marknadsvärdet har under 2009 ökat då placeringarna följt börsuppgången. Under året har vi inte sålt något innehav av aktier eller fonder. Mot denna bakgrund har förbundsstyrelsen valt att återföra 2008 års nedskrivning av marknadsvärdet.

Vägledning avseende sparande i förbundet

I normalfallet ska verksamhetens intäkter användas till ändamålet under året. Dock måste organisationen ha ett minimibelopp för att på ett trovärdigt sätt kunna säkerställa organisationens långsiktiga åtaganden, dess stabilitet och överlevnad.

Enligt Frivilligorganisationernas insamlingsråds (FRII) definition är sparande det egna kapitalet (exklusive beständiga donationsfonder) jämfört med verksamhetskostnaderna för året. Enligt FRII är det nedre riktmärket för sparande att det egna kapitalet motsvarar minst ett års verksamhetskostnader. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds egna kapital exklusive Forskningsfonden för 2009 motsvarar lite mer än ett års verksamhetskostnader.

Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRII

För att allmänheten ska kunna fortsätta ha förtroende för svenska insamlingsorganisationer har Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRII utarbetat en kvalitetskod som medlemsorganisationerna har att följa. Koden syftar till att öka öppenheten och tillgängligheten genom att publicera uppgifter ur den i årsredovisning, på hemsida och andra offentliga kanaler för att de ska komma allmänheten till del.

I kodens riktlinjer återfinns under följande rubriker: Övergripande principer i FRII:s kvalitetskod, Förhållningssätt till omvärlden, Mål och måluppfyllelse, Styrning, ledning och kontroll, Insamling, Medarbetare (anställda och frivilliga), Rapportering och information.

FRII:s medlemsorganisationer ska senast för verksamhetsåret 2009 avge en särskild kodrapport där det beskrivs hur organisationen valt att följa eller avvika från kodens riktlinjer samt eventuella avvikelser motiveras.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund utträdde ur FRII år 2007 då denna kod antogs. Inte på grund av

att förbundet inte delar FRII:s syn på koden utan då både FRII som organisation och framförallt koden är skriven för insamlingsorganisationer. Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är inte en insamlingsorganisation utan ett handikappförbund där det är medlemmarna och dess valda företrädare som ska:

- besluta över verksamheten och efter vilka regler och riktlinjer förbundet skall arbeta efter
- hur förbundet skall redovisa och informera om sin verksamhet, detta sker på våra kongresser av medlemmarnas valda ombud.

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund följer FRII:s kod i de delar som är relevanta för en medlemsorganisation samt det Årsredovisningslagen, ÅR, anger i sina direktiv.

Väsentliga händelser efter årsskiftet

Många organisationer driver frågan om avdragsrätt för gåvor för forskning och ideell verksamhet (dir. 2008:102). Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund är övertygat om att en avdragsrätt skulle få stora negativa konsekvenser för handikapporganisationerna då den verksamhet som vi bedriver är till stor del skattefinansierad och vi i stället för statliga och kommunala stöd skulle tvingas bedriva aktiv insamlingsverksamhet. Förbundet följer därför denna fråga med stort intresse. Ytterligare en viktig framtidsfråga förbundet följer med stor oro är frågan om mervärdesskatt för den ideella sektorn. (DS 2009:58). Bakgrunden är att Europeiska kommissionen har beslutat inleda fördragsbrottsförfarande eftersom svensk lagstiftning inte överensstämmer med merskattedirektivet (2006/112/EG).

För en mer detaljerad information över Hjärt- och Lungsjukas Riksförbunds arbete och en samlad verksamhetsberättelse för förbundet se den digitala årsredovisningen på www.hjart-lung.se

BOKSLUT 2009

5 år i sammandrag (tkr)

	2009	2008	2007	2006	2005
Verksamhetens intäkter					
Statsbidrag	9717	9381	8 042	8 117	7 825
Förbundsavgifter	3327	3495	3 554	2 636	2 686
Bidrag och gåvor	4906	3486	2 154	4 375	2 983
Sponsorbidrag (se not 2)	1019	1014	477	531	365
Humanfonden	710	529	926	1 070	1 061
Fakturering och övriga intäkter	3831	3190	2 406	5 182	3 192
Summa intäkter	23 510	21 095	17 559	21 911	18 112
Verksamhetens kostnader	-18844	-19135	-17 048	-20 279	-22 541
Verksamhetsresultat	4 666	1 960	511	1 632	-4 429
Finansiellt netto	3256	-755	1 517	1 443	587
Årets resultat exkl. fonder	7 922	1 205	2 028	3 075	-3 842

Nyckeltal

Statsbidrag/tot intäkter %	41%	44%	46%	37%	43%
Bidrag o gåvor/tot intäkter %	23%	16%	12%	20%	16%
Medlemsavgifter/tot intäkter %	14%	17%	20%	12%	15%
Soliditet 1)	39%	28%	24%	25%	18%
Totala tillgångar	56 866	52 311	52 947	47 280	48 075
Antal medlemmar	43 437	43 722	44 215	44 717	44 754
Upplaga Status	36 000	35 000	35 000	35 000	36 000
Antal anställda	13	14	14	15	14

1) Eget kapital - fonder/summa eget kapital och skulder

Resultaträkning (tkr)

	Not	2009	2008
Verksamhetens intäkter			
Statsbidrag	1	9 717	9 381
Förbundsavgifter		3 327	3 495
Bidrag och gåvor		4 906	3 486
Sponsorbidrag	2	1 019	1 014
Humanfonden	3	710	529
Övriga intäkter		3 831	3 190
Summa		23 510	21 095
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetskostnader	4a	-8 513	-8 658
Administrationskostnader		-2 468	-2 382
Personalkostnader	5	-7 677	-7 994
Avskrivningar	6, 10	-186	-101
Summa		-18 844	-19 135
Verksamhetsresultat		4 666	1 960
Resultat från fonder för särskilda ändamål			
Gåvor och bidrag		780	759
Lämnade bidrag	7	-2 874	-2 358
Övriga kostnader		-39	-45
Summa från fonder för särskilda ändamål		-2 133	-1 644
Resultat efter fonder för särsk. ändamål		2 533	316
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	8	3 160	-1 101
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	96	346
Summa		3 256	-755
ÅRETS RESULTAT		5 789	-439
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat		5 789	-439
Fonders resultat		2 133	1 644
Årets resultat exl. fonder		7 922	1 205
Återföring till fond		-2 874	
Årets saldo		5 048	1 205

Balansräkning (tkr)

	Not	2009-12-31	2008-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	10	524	227
Summa materiella anläggningstillgångar		524	227
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktieinnehav	11	790	252
Aktiefonder, räntebärande värdepapper		27 768	33 181
Summa finansiella anläggningstillgångar		28 558	33 433
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		29 082	33 660
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		108	302
Övriga fordringar			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	1 706	1 900
Summa kortfristiga fordringar		1 814	2 202
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank		25 970	16 449
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		27 784	18 651
SUMMA TILLGÅNGAR		56 866	52 311

Balansräkning (tkr)

	Not	2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	13		
Bundet eget kapital			
Grundkapital		4 800	4 800
Summa bundet eget kapital		4 800	4 800
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		14 721	9 673
Summa fritt eget kapital		14 721	9 673
Fonders kapital			
Fonders kapital	14	34 939	34 197
Summa fonders kapital		34 939	34 197
Summa Eget Kapital		54 460	48 670
Långfristiga skulder			
Gåvor för verksamhet i Baltikum		139	269
Summa långfristiga skulder		139	269
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		615	1 617
Ej förbrukade bidrag			
Övriga skulder		1 048	1 025
Upplupna kostnader och för- utbetalda intäkter	15	604	730
Summa kortfristiga skulder		2 267	3 372
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		56 866	52 311
POSTER INOM LINJEN			
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Ställda säkerheter		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet.

Finansiella placeringar värderas till marknadsvärdet per den sista december.

Förvaltningen sker i egen regi och styrs av en placeringspolicy.

Varulagret är värderat till 0 med motiveringen att det är värderat efter lägsta värdet av inköpsvärde och försäljningsvärde. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt bokföringsmässiga grunder. Gåvor och bidrag redovisas när den slutliga likviden erhållits.

Forskningsanslagen bokförs vid utbetalning via rekvisition av beviljat anslag.

Not. 1 Statsbidrag

Bidraget har ökat jämfört med föregående år.

Not. 2 Sponsorbidrag

Förbundet har under året erhållit intäkter från företag både i form av bidrag från samarbetsavtal och i form av gratismaterial såsom broschyrer och informationsmaterial. Värdet på materialet beräknas till 100 000 kronor.

Not. 3 Humanfonden

Pengarna från Humanfonden är utbetalda år 2010 och redovisas som en upplupen intäkt

Not. 4 Verksamhetskostnader

	2009	2008
Förbundssekretariatet	-1 508	-1 767
Allmänna intäkter & kostnader	-676	-1 050
Gemensam administration	-846	-180
Utredningsverksamhet/KOMI	-440	-110
Marknadsföring/ Hälsans stig	-115	-1 385
Företagsprojektet	-505	-45
IT & datastöd	-1 444	-736
Hjärt & Lungskolan	-429	-210
Patienter för en likvärdig vård	0	-410
Föreningsutveckling	-337	-40
Information och marknadsföring/STATUS	-1 267	-1 697
Internationellt	-121	-94
Studier / Lungsjukvårdsfrågor	-69	-279
Lugna lungor	-756	-655
Summa	-8 513	-8 658

Not 5 Personal

	2009	2008
Medeltalet anställda	13	14
varav kvinnor	8	8
Antal styrelseledamöter	9+4	9+4
varav kvinnor	4+2	4+2
<i>Löner och andra ersättningar</i>		
Styrelsen	519	589
Förbundssekreteraren	582	630
Personal	4 856	4 419

<i>Sociala avgifter</i>		
Sociala avgifter styrelsen	90	114
Sociala avgifter förbundssekreterare	183	204
Sociala avgifter personal	1 451	1 621
Pensioner förbundssekreterare		46
Pensioner personal *	227	927
* inkl. KP stiftelsen (2008)		
Övriga personalkostnader	189	147
Sjukfrånvaro	2,4%	3,0%

Styrelsearvoden ingår i resultaträkningen under verksamhetskostnader
Inga pensioner eller förmåner utöver kollektivatal finns

Not 6 Avskrivningar	2009	2008
Avskrivningar har gjorts enligt plan.		
Inventarier	20%	20%
Datorer	33%	33%
Datorer inköpta fr.o.m 2007	25%	25%

Not 8 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	2009	2008
Utdelning	205	327
Ränteintäkter	327	1 113
Vinst vid försäljning av värdepapper	0	102
Förlust vid försäljning av värdepapper	0	-15
Nedskrivning	2 628	-2 628
Summa	3 160	-1 101

Not 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter från bank och postgiro	96	346

Not 10 Maskiner och inventarier	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	406	519
Årets investeringar	483	181
Försäljning och utranteringar	-30	-294
Utgående anskaffningsvärde	859	406
Ingående avskrivningar	179	372
Årets avskrivningar	186	101
Försäljning och utranteringar	-30	-294
Utgående ackumulerade avskrivningar	335	179
Bokfört värde	524	227

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar

Slag av värdepapper	Ing.bokf. värde	Arv & gåvor	Avyttrat	Köpt	Utgående Bokf.värde	Utgående Markn.värd
Aktier	252	538	0		790	890
Mixfonder	27 721	2 992	11 608		19 105	19 779
Banco fonder	7 988	60		515	8 563	7 947
Obligationer	100	0	0		100	102
Nedskrivning	-2 628				0	
Totalt	33 433	3 590	11 608	515	28 558	28 718

Notn 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2009	2008
Humanfonden	710	515
Övrigt	996	1 385
Summa	1 706	1 900

Not 13 Eget Kapital

	Fond-kapital	Grund-fond	Balanserat resultat	Totalt
Ingående balans	34 198	4 800	9 673	48 671
Årets resultat			5 789	5 789
Fonders resultat	-2 133		2 133	
Avsättning till fonder	2 874		-2 874	0
Utgående balans	34 939	4 800	14 721	54 460

Not 14 Fonder för särskilda ändamål

	Forskningsfonden		Hjärt- och Lung sjukas fond		Forskningsfonden Umeå		Summa totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
INTÅKTER								
Gåvor och bidrag	299	218	481	541	0	0	780	759
Bidrag från förbundet	2 874	0	0	0	0	0	2 874	0
Räntor	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa intäkter	3 173	218	481	541	0	0	3 654	759
KOSTNADER								
Rekreationsresor	0	0	-224	-68	0	0	-224	-68
Övriga bidrag	-2 499	-2 190	-10	-30	-141	-70	-2 650	-2 290
Övriga kostnader	-39	-37	0	-8	0	0	-39	-45
Överfört till förbundet	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-2 538	-2 227	-234	-106	-141	-70	-2 913	-2 403
RESULTAT	635	-2 009	247	435	-141	-70	741	-1 644

Fondernas behållning	Forskningsfonden		Hjärt- och Lung sjukas fond		Forskningsfonden Umeå		Summa totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Ingående kapital	20 939	22 948	11 625	11 190	1 633	1 703	34 197	35 841
Förändring under året	635	-2 009	248	435	-141	-70	742	-1 644
Utgående kapital *	21 574	20 939	11 873	11 625	1 492	1 633	34 939	34 197

Summa fondkapital 31/12 2009

Forskningsfonden	21 574	2 547
Hjärt- och Lungsjukas fond	11 873	
Forskningsfonden Umeå	1 492	300
Summa	34 939	2 847

Not 7: Beslutade forskningsbidrag 2009 avseende 2010**Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	2009	2008
Semesterlöneskulder	433	424
Övrigt	171	306
Summa	604	730

Härmed godkännes föreliggande förvaltningsberättelse och ekonomisk redovisning för 2009.

Stockholm 24 februari 2010

Berndt Nilsson
Ordförande

Karin Jeppsson
ledamot, 1:e vice ordförande

Christer Olsson
ledamot,
2:e vice ordförande

Roland Carlstein
ledamot

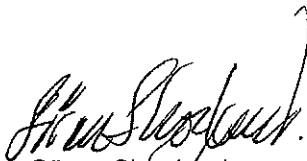
Birgitta Eriksson
ledamot

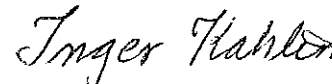
Anders Gustavsson
ledamot

Eivor Åkerström
ledamot

Sören Skoglund
ledamot

Inger Kahlin
ledamot

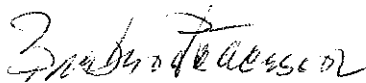

Åke Hedén
Förbundssekreterare

Vår revisionsberättelse har avgivits 2010-02-25

Mats Blomgren
Auktoriserad revisor

Barbro Pettersson
Förbundsrevisor

Kjell-Åke Andersson
Förbundsrevisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund

Org nr 802000-6410

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund för år 2009. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsbokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med förbundets stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

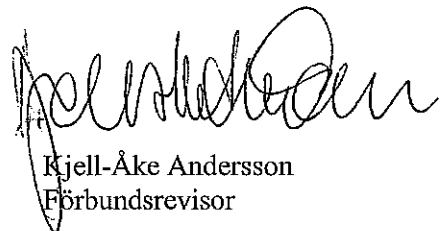
Stockholm den 25 februari 2010

Mats Blomgren
Auktoriserad revisor

Barbro Pettersson
Förbundsrevisor

Kjell-Åke Andersson
Förbundsrevisor